

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

82.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 12-го Октября — 1834 — Wilno. Piątek. 12-го Października.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 24-го Сентября.

Директоръ Института Путей Сообщенія, Корпуса Инженеровъ Генераль-Лейтенантъ *Базенъ*, по его прошенію, за болѣзнію, Всемилостивѣйше уволенъ отъ службы.

— Государю Императору благоугодно было въ 28-й день истекшаго Августа, Высочайше утвердить избраннаго дворянствомъ Тамбовской Губерніи, въ званіе Почетнаго Попечителя Тамбовской Губернской Гимназіи, Надворнаго Совѣтника *Богданова*.

— Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ Князь Долгоруковъ, препроводилъ къ Г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ на Высочайшее имя прошеніе Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника, Князя *Четвертинскаго*, объ увольненіи его, по разстроенному его здоровью и домашнимъ обстоятельствамъ, отъ должности Гродненскаго Губернскаго Предводителя Дворянства. — Сіе прошеніе онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ имѣлъ счастье повергать на Высочайшее Его Императорскаго Величества благоусмотрѣніе, всеподданнѣйше донося притомъ, что, если Его Величеству благоугодно будетъ изъяснить Всемилостивѣйшее соизволеніе на увольненіе Князя *Четвертинскаго* отъ поминутной должности, то исправленіе оной, на основаніи § 109 Высочайше утвержденнаго 6-го Декабря 1831 года положенія о выборахъ, слѣдуетъ оставить Гродненскому Узъдному Предводителю Дворянства, Губернскому Секретарю *Крживицкому*. Государь Императоръ въ 31-й день истекшаго Августа изъяснилъ Высочайшее соизволеніе на увольненіе Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Князя *Четвертинскаго*, согласно его прошенію, отъ должности Гродненскаго Губернскаго Предводителя Дворянства.

Указъ Правительствующаго Сената.

Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что по вступившему къ нему вопросу отъ С. Петербургскаго Военнаго Генераль-Губернатора, о томъ, какой должны носить мундиръ здѣшній Градской Глава, Члены Градской Думы, Магистратовъ, Сиротскаго Суда и Секретари сихъ двухъ послѣднихъ мѣстъ, такъ какъ въ Высочайше утвержденномъ въ 27-й день Февраля сего года положеніи о Гражданскихъ мундирахъ на счетъ поминутыхъ лицъ поясненія не сдѣлано, — онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ съ представленіемъ въ Комитетъ Г. Министровъ. Государь Императоръ, по положенію о семъ Комитета Г. Министровъ, послѣдовавшему въ 14 день истекшаго Августа, Высочайше повелѣть соизволилъ: должностямъ, замѣщаемымъ по выбору купечества и мѣщанства, присвоить разряды для ношенія мундировъ въ слѣдующемъ порядкѣ: Градскимъ Главамъ въ Столицахъ 6-й, въ Губернскихъ и портовыхъ городахъ 7-й, въ Узднскихъ и заштатныхъ городахъ 8-й, Засѣдателямъ отъ купечества въ Палатахъ: Уголовной и Граждан-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 24 Września.

Dyrektor Instytutu dróg komunikacyi, Jenerał-Porucznik Inżynierów, *Bazaine*, na własną prośbę, z przyczyny choroby, Naymilsociwiey uwolniony ze służby.

— Cesarzowi Jegomości podobało się, w dniu 28 przeszłego Sierpnia, Naywyżey utwierdzić wybranego przez Dworzanstwo Gubernii Tambowskiej, na urząd Honorowego Kuratora Tambowskiego Gubernialnego Gimnazyum Radcę Dworu *Bohdanowa*.

— Wileński Wojenny, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał - Gubernator, Jenerał-Adjutant, Xiążę *Dothorukow*, przestał do P. Ministra Spraw Wewnętrznych na Imie Naywyższe prośbę Rzeczywistego Radcy Stanu Xiążęcia *Czetwertyńskiego* o jego uwolnienie, z przyczyny nadwergzonego zdrowia i domowych okoliczności, od obowiązku Grodzieńskiego Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa. — Prośbę tę P. Minister Spraw Wewnętrznych miał szczęście podawać na Naywyższ. Jego Cesarskiej Mości uwagę, nayspododanniej przy tém prosząc, iż jeśli Jego Cesarskiej Mości będzie się podobało oświadczyć Naymilsociwszą zgodę na uwolnienie Xięcia *Czetwertyńskiego* od pomienionego urzędu, tedy jego sprawowanie, na ośnowie § 109 Naywyżey utwierdzonego 6go Grudnia 1831 roku postanowienia o wyborach, należy polecić Grodzieńskiemu Powiatowemu Marszałkowi Dworzanstwa, Sekretarzowi Gubernialnemu *Krzywickiemu*. CESARZ JEGOMOŚĆ w dniu 31 upłynionego miesiąca Sierpnia oświadczył Naywyższe zezwolenie na uwolnienie Rzeczywistego Radcy Stanu Xiążęcia *Czetwertyńskiego*, zgodnie z jego prośbą, od obowiązku Grodzieńskiego Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa.

Ukaz Rządzącego Senatu.

Rządzący Senat słuchał rapportu Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, że po otrzymaném przezeń zapytaniu od St. Petersburgskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, o tém: jaki powinni nosić mundur tutejszy Głowa Miasta, Członkowie Rady miasta, Magistratów, Sierockiego Sądu, i Sekretarze tych dwóch ostatnich mieysc, ponieważ w Naywyżey potwierdzonym dnia 27 Lutego tego roku postanowieniu o mundurach cywilnych, względnie pomienionych osób, nie wyraźnego nie uczyniono, — P. Minister Spraw Wewnętrznych czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. CESARZ JEGOMOŚĆ, po nastatém o tém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 14 zeszłego Sierpnia Naywyżey rozkazać raczył: urzędom, osadzonym przez wybór kupców i mieszczan, przeznaczyć oddziały dla noszenia mundurów w porządku następującym: Głowom miasta w Stolicach 6ty, w miastach Gubernialnych i portowych 7my, w miastach powiatowych i nadetatowych 8my; Assesorom Izb ze stanu kupieckiego: Kryminalney i Cywilney, w Sądach Sumniennych i w Izbach Powszechney Opieki, Członkom Rad Miejskich i Burmistrzom: w Stolicach 7my, w miastach Gubernialnych

ской, въ Совѣстныхъ Судахъ и въ Приказахъ Общественнаго Призрѣнія, Членамъ Градскихъ Думъ и Бургомистрамъ: въ Столицахъ 7-й, въ Губернскихъ и портовыхъ городахъ 8-й, въ уѣздныхъ и заштатныхъ городахъ 9-й; Ратманамъ: въ Столицахъ 8-й, въ Губернскихъ и портовыхъ городахъ 9-й, въ уѣздныхъ и заштатныхъ городахъ 10-й; Городовымъ Старостамъ и Секретарямъ Магистратовъ и Сиротскихъ Судовъ: въ Столицахъ 10-й, въ Губернскихъ и портовыхъ городахъ 10-й, въ уѣздныхъ и заштатныхъ городахъ 10-й. Какъ нѣкоторые лица, занимающія градскія должности, носятъ старинное Русское одѣяніе, то таковымъ дозволяется повсемѣстно, какъ въ Столицахъ, такъ въ Губернскихъ и уѣздныхъ городахъ, носить вмѣсто мундировъ кафтаны, съ шитьемъ соотвѣтственно разрядамъ, а вмѣсто шпагъ сабли. (Сентября 21-го дня 1834 года.) (Сен. В.)

Главное Правленіе Россійско-Американской Компаніи извѣстило своихъ участниковъ, что общимъ собраніемъ акціонеровъ онаго, имѣющихъ право голоса, 18-го Сентября разсмотрѣнь и утверждень балансъ капитала Компаніи за 1832 и 1833 годы, по которому оказалось чистой за сей періодъ прибыли по сту рублей на каждую акцію. — 27-го Іюня прибылъ изъ Колоній Россійско-Американской Компаніи въ Охотскій портъ шлюпъ Ситка, подъ командою Флота Капитанъ-Лейтенанта Митькова, на коемъ доставлено разныхъ пушныхъ товаровъ, по состоящимъ въ Россіи цѣнамъ, на 1,750,000 рублей. — По донесеніямъ Главнаго Правителя Колоній, Флота Капитана 1-го ранга Барона Врангеля, въ колоніяхъ состоитъ все благополучно.

— Въ первой половинѣ нынѣшняго года, при казенныхъ и частныхъ заводахъ хребта Уральскаго, добыто золота и платины:

Казенныхъ:	Золота.				Платины.			
	пуд.	ф.	зол.	дол.	пуд.	ф.	зол.	д.
Екатеринбургскихъ	15	1	65	—	—	—	—	—
Златоустовскихъ	31	38	9	24	—	—	—	—
Вогословскихъ	23	15	63	48	—	1	32	62
Гороблагодатскихъ	1	12	68	—	—	—	—	—
Итого	71	28	13	72	—	1	32	62
Частныхъ:								
Верхисетскихъ, Гвардіи Корнета Яковлева	35	10	—	—	—	5	68	48
Каслинскихъ и Кыштымскихъ наследницъ купца Расторгуева	13	23	71	—	—	—	11	—
Нижнетагильскихъ, Гг. Наслѣдниковъ Тайн. Совѣт. Демидова	15	17	69	—	55	15	78	6
Невьянскихъ, Гг. наслѣдниковъ Яковлева	13	33	71	—	—	3	13	—
Сысертскихъ, Гг. наслѣдниковъ Турчанинова	4	10	5	—	—	—	—	—
Шайтанскихъ, заводсодержателя Ярцова	2	35	58	—	—	—	—	—
Верхнеуфалейскихъ, Гг. Губиныхъ	1	24	78	—	—	—	—	—
Билимбаевскихъ, Графини Строгановой	2	25	65	—	—	—	—	—
Всеволодоблагодатскихъ, Г. Всеволожскаго	4	1	70	—	—	—	—	—
Ревдинскихъ, Гг. наслѣдниковъ Демидова	—	6	82	—	—	—	—	—
Крестовоздвиженскихъ, Графини Полье	1	5	12	—	—	23	53	93
Наслѣдниковъ Берггауптмана Меджера	—	21	14	—	—	—	—	—
Итого	95	16	19	—	56	8	33	9
Всего казенныхъ и частныхъ заводовъ	167	4	32	72.	56	9	65	71.

(Сѣв. Пз.)

Варшава, 11-го Октября.

Третьяго дня ночью пріѣхалъ въ Варшаву Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ, Полномочный Министръ Россійской Имперіи при Австрійскомъ Дворѣ, Г. Татищевъ.

— Въ Къльцахъ, 4-го ч. с. м. скончался Администраторъ Краковской Епархіи, Ордена Св. Станислава 3-й степени Кавалеръ, Адамъ Пашковичъ. (Дз. Р.)

и Портовыхъ 8мы, въ містахъ Powiatowych i nadetatowych gty; Radnym: w Stolicach 8my, w miastach Gubernialnych i Portowych gty; w miastach Powiatowych i nadetatowych 1oty; Starostom Mieyskim i Sekretarzom Magistratow i Sadow Sierockich: w Stolicach 1oty, w miastach Gubernialnych i Portowych 1oty, w miastach Powiatowych i nadetatowych 1oty. A że niektórzy, z zajmujących Urzędy mieyskie, noszą staroswiecki Ruski ubior, przeto takim pozwala się wszędzie, tak w Stolicach, jako i w miastach Gubernialnych i Powiatowych, nosić, zamiast mundurów, kaftany z haftem, odpowiadającym ich oddziałowi, a zamiast szpad, szable. (Września 21 dnia 1834 roku.) (G. S.)

Рząd Główny Kompanii Rosyysko - Amerykańskiej obwieścił swoim uczestnikom, że ogólne zebranie akcyonariuszów, mających prawo głosu, 18 Września rozpatrzone i utwierdzone został balans kapitału Kompanii za 1832 i 1833 rok, z którego okazało się zysku po sto rubli na akcyę. — 27go Czerwca przybyła z osad Rosyysko - Amerykańskiej Kompanii do portu Ochotskiego szalupa Sitcha, pod dowództwem Flotnego Kapitana Leytnanta Mitkowa, na której rozmaitych futrzanych towarów dostarczono, podług terazniejszej w Rosyi ceny na 1,750,000 rubli. — Podług wiadomości Głównego Zarządcy osad Flotnego Kapitana iszey rangi Barona Wrangela, w Koloniach wszystko jest w stanie pomyślnym.

— W pierwszej połowie terazniejszego roku w skarbowych i cywilnych kopalniach pasma Uralskiego wydobyto złota i platyny:

W skarbowych:	Złota.				Platyny.			
	пуд.	ф.	зол.	дол.	пуд.	ф.	зол.	до.
Ekaterynburgskich	15	1	65	—	—	—	—	—
Zlatoustowskich	31	38	9	24	—	—	—	—
Bohosłowskich	23	15	63	48	—	1	32	62
Horobłahodatskich	1	12	68	—	—	—	—	—
W ogóle	71	28	13	72	—	1	32	62
W prywatnych:								
Werchisetskich Gwardyi Korneta Jakowlewa	35	10	—	—	—	5	68	48
Kaslinskich i Kysztymskich sukcesorów kupca Rastorgujewa	13	23	71	—	—	—	11	—
Niżnietahilskich PP. sukcesorów Radcy Taynego Demidowa	15	17	69	—	55	15	78	60
Newiańskich PP. sukcesorów Jakowlewa	13	33	71	—	—	3	13	—
Sysertskich PP. sukcesorów Turczaninowa	4	10	5	—	—	—	—	—
Szaytanskich dzierżawcy kopalni Jarcowa	2	35	58	—	—	—	—	—
Wierchnieufalejskich PP. Hubinych	1	24	78	—	—	—	—	—
Bilimbajewskich Hrabiny Stroganowej	2	25	65	—	—	—	—	—
Wsewołodobłahodatskich P. Wsewołozskiego	4	1	70	—	—	—	—	—
Rewdińskich PP. sukcesorów Demidowa	—	6	82	—	—	—	—	—
Krestowozdwiżeńskich Hrabiny Polier	1	5	12	—	—	23	53	93
Sukcesorów Berghauptmana Medžera	—	21	14	—	—	—	—	—
W ogóle	95	16	19	—	56	8	33	9
Wszystkiego w skarbowych i prywatnych kopalniach	167	4	32	72	56	9	65	71

(P. P.)

Warszawa, 11 Października.

Onegdaj w nocy przybył do Warszawy Rządowy Radca Tayny, Pełnomocny Minister Cesarstwa Rosyyskiego przy Dworze Austriackim, Tatyszczew.

— W Kielcach, d. 4 b. m. przeniosł się do wieczności, JX. Adam Paszkowicz, Administrator Dycezyi Krakowskiej, Kawaler Orderu S. Stanisława 3ey klasy. (D. P.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 2-го Октября.

По случаю открытія памятника, воздвигнутаго въ С. Петербургѣ Императору АЛЕКСАНДРУ I, Его Величество Государь Императоръ НИКОЛАЙ ПАВЛОВИЧЪ, благоволилъ дать слѣдующій Рескриптъ, на Французскомъ языкѣ, Его Кор. Высочеству Принцу Вильгельму, сыну Нашего Короля:

„Любезнѣйшій Братъ и Шуринъ! Дружескія чувствованія ко Мнѣ Его Величества Короля, Августѣйшаго Родителя Вашего, непрестанно знаменуются самыми пріязненными доказательствами, исполнили нынѣ одно изъ пріятнѣйшихъ Моихъ желаній. Торжество дня, посвященнаго памяти нѣжнолюбимаго Брата Моего, въ Бозѣ почивающаго Императора АЛЕКСАНДРА, соединило у подножія памятника, въ честь Его воздвигнутаго, воиновъ обѣихъ армій, бывшихъ свидѣтелями Его Славы. Ветераны, избранные Его Величествомъ Королемъ достойными представителями Пруссіи, въ глазахъ всей Европы свидѣлствуютъ обраткомъ сподвижничества, утвержденномъ обоими Государями между Ихъ народами, и на которомъ почіетъ благословеніе Божіе, даровавшее имъ общія, неизгладимыя воспоминанія народной славы. Ваше Корол. Высочество сами найдете оныя начертанными въ сердцахъ Вашемъ, ибо первые дни, посвященные Вами служенію отечеству, были ознаменованы битвами сего достопамятнаго времени. По сейто причинѣ, Августѣйшій Родитель Вашъ, желая обязать Меня новою благодарностію, ввѣрилъ Вамъ начальство надъ храбрыми воинами, съ братскою радостію принимаемыми нынѣ Россійскою арміею. Для ознаменованія сего событія новымъ доказательствомъ Братской привязанности, Мою къ Вамъ, Я желаю украсить Ваше Королевское Высочество знаками Ордена Св. Владиміра 1-й степени, которые при семъ препровождаю. Девизъ онаго: *польза, честь, слава* всегда былъ Вашимъ собственнымъ девизомъ. Да будетъ онъ непрерывно напоминать Вамъ торжество сего дня и неизмѣнную привязанность Мою.

„Мнѣ пріятно повторить Вамъ искреннее увѣреніе въ сей привязанности, какъ равно и въ отличномъ уваженіи, съ коимъ пребываю,

Любезный Братъ и Шуринъ,
Вашего Кор. Высочества,
нѣжнолюбящій Зять и Братъ
(подп.) НИКОЛАЙ.“

30 Августа
11 Сентября 1834.

(Спб. В.)

А в с т р і я.

Вѣна, 26-го Сентября.

Императоръ повелѣлъ, чтобы кадеты, оставивъ зданіе своего училища въ *Винерз-Нейштадтѣ*, провели зиму въ *Лаксембергѣ*, гдѣ для нихъ предназначена лѣтняя Императорская резиденція. Въ *Нейштадтѣ*, вмѣсто кадетовъ, будутъ помѣщены потерпѣвшіе отъ пожара, въ пользу коихъ открыты значительныя подписки. — Касательно нѣкоторыхъ форштадтовъ, далѣе лежащихъ и худо построенныхъ, издано повелѣніе, чтобы отселъ около 8-ми часовъ заперты были ворота; подозрѣніе, что есть неблагонамѣренныя люди, желающіе сожигать дома, подало, какъ утверждаютъ, поводъ къ этому распоряженію. Самою же причиною частыхъ пожаровъ по деревнямъ, была небрежность курящихъ трубки.

(D. P.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 27-го Сентября.

Е. В. Король пожаловалъ Графа *Минто* Кавалеромъ Большаго Креста Батскаго ордена.

— Литературная газета удивляется, что въ послѣднемъ большомъ собраніи ученыхъ въ Единбургѣ, ни одинъ Профессоръ тамошняго Университета не подалъ ученаго разсужденія, хотя упомянутый Университетъ одинъ изъ блистательнѣйшихъ ученыхъ заведеній Великобританіи.

— Въ собраніи Торрисовъ, отправившемся не давно въ Кавенъ (въ Шотландію) между прочимъ постановлено: „Опредѣляемъ, что весь способъ поведенія Министровъ относительно Ирландіи, и союзъ, который они заключили въ томъ краѣ съ Римско-Католическими возмущителями, въцѣли, чтобы получить отъ нихъ пособіе въ Нижней Палатѣ, есть для насъ неоспоримое доказательство, что намѣреніе Кабинета уничтожить въ Ирландіи Протестантскую вѣру и вознестъ Папистовъ на ея развалинахъ.“ Подобное неуважительное порицаніе изъяснено и на разныя особыя дѣйствія Правительства.

— Издавна приготовленная экспедиція, предназначенная съ острова Доброй-Надежды, для изслѣдова-

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, dnia 2 Października.

Z powodu odkrycia pomnika wzniesionego w St. Petersburgu Cesarzowi ALEXANDROWI Imu, Jego Cesarzowska Mość Cesarz NIKOŁAJ PAWŁOWICZ, raczył przesłać następny Reskrypt w języku francuzkim do Jego Królewskiej Wysokości Xięcia Wilhelma, syna Naszego Króla:

„Najmilszy Bracie i Szwagrze! Przyjaźne uczucia ku Mnie Jego Królewskiej Mości, Najjaśniejszego Ojca Waszej Królewskiej Wysokości, bezprzestanku znamionowane nayprzychylniejszymi dowodami, spełniły teraz jedno zъ nayprzyjemniejszychъ Моихъ życzeń. Uroczystość dnia, poświęconego pamięci nayukochańszego Brata Mоего, w Bogu spoczywającego Cesarza ALEXANDRA, zjednoczyła u podnoża pomnika, ku czci Jego wzniesionego, żołnierzy obu woysk, którzy byli świadkami Jego sławy. Weterani, wybrani przez Jego Królewską Mość na godnychъ reprezentantów Pruss, w oczachъ całej Europy świadczą o braterskim związku woysk, utwierdzonymъ przez obudwu Monarchów pomiędzy Ichъ narodami, a poświęconymъ przez błogosławieństwo Boże, które udarowało je wspólnemi niezatartymi pamiątkami sławy narodowej. Wasza Królewska Wysokość sam znajdzie je wyrzety w Jego sercu, albowiemъ pierwsze dni, poświęcone przez Waszą Królewską Wysokość usługomъ Ojczyzny, były oznamionowane walkami tego pamiętnego czasu. Dla tego Najjaśniejszy Ojciecъ Waszej Królewskiej Wysokości, chcącъ Mnie zobowiązać do nowej wdzięczności, powierzył Waszej Królewskiej Wysokości dowództwo nadъ walecznymi żołnierzami, których zъ braterską radością przyjmuję teraz woysko Rossyjskie. Dla oznaczenia tej uroczystości nowymъ dowodemъ Braterskiego przywiązania Mоего ku Waszej Królewskiej Wysokości, pragnę ozdobić Waszą Królewską Wysokość znakami Orderu Sgo Włodzimierza 1go stopnia, które przy témъ przesyłamъ. Godło jego, *dabro, honor, sława*, były zawsze własnemъ Waszej Wysokości godłem. Oby onъ ustawicznie przypominałъ Waszej Wysokości uroczystość dnia tego, i niezmiennie Мою przywiązanie.

„Przyjemna Mi powtórzyć Waszej Wysokości szczere zapewnienie o témъ przywiązaniu, jako też i o szczególniejszemъ poważeniu, zъ którymъ zostaję,

Nayukochańszy Bracie i Szwagrze,
Waszej Królewskiej Wysokości,
szczerze kochający Szwagier i Brat
(podp.) NIKOŁAJ.“

30 Sierpnia
11 Września 1834.

(G. S. P.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 26 Września.

Cesarz rozkazał, ażeby kadeci budowy swej szkoły w *Wienerneustadt* uwolnili i na zimę do *Laxenburga* przenieśli się, gdzie dla nichъ letnia rezydencya Cesarzowa ma być przeznaczona. W *Neustadt*, na miejscu Kadetów, będą umieszczeni pogorzelnicy, na których znaczne zbierają się składki. — Do niektórychъ przedmiess, dalej położonych i źle zabudowanych, wyszedłъ rozkazъ, ażeby odtądъ około godziny 8mej bramy zapierano; podeyrzenie, że są źli ludzie, chcący podpalać domy, miało być pobudką do tego rozporządzenia. Nayczęstszą przyczyną pożarówъ po wsiachъ była, nieostróżność palącychъ łulki. (A.P.S.Z.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 27 Września.

Król Jmć udarowałъ Hrabiego *Minto* wielkimъ krzyżemъ orderu Łaziebnego.

— Gazeta literacka poczytuje za rzeczъ osobliwszą, iż na ostatniemъ wielkiemъ zgromadzeniu uczonychъ w Edinburgu, żadenъ Professorъ tamocznego Uniwersytetu nie podałъ rozprawy naukowej, chociażъ rzeczony Uniwersytetъ jestъ jednymъ zъ najsławniejszychъ Instytutówъ naukowych Wielkiej Brytanii.

— Na zgromadzeniu Torrysowskiemъ, odprawionemъ niedawno w *Caven* (w Szkocyi) uchwalono między innemi: „Uchwalamy, iż cały sposóbъ postępowania Ministrówъ względemъ Irlandyi, i układъ, jaki oni zawarli w tymъ kraju zъ wiehrzycielami Rzymsko-Katolickimi, celemъ otrzymania ichъ wsparcia w Izbie Niższej, jestъ dla nasъ oczywistymъ dowodemъ, iż zamiaremъ gabinetu jestъ zniszczenie protestantyzmu w Irlandyi, i wzniesienie Papistówъ na jego gruzachъ.“ Podobną bezwzględną naganę wymierzono na pojedyncze czynności Rządu.

— Oddawna przysposobiona wyprawa, przeznaczona zъ przyładka *Dobrej Nadziei* do rozpoznania śródoko-

)1(

нія внутренней части Африки, въ Юль мѣсяцъ отправилась въ предназначенной ей путь. Ею начальствует Доктор *Смитъ*, который съ величайшимъ тщаніемъ составилъ планъ, воспользовавшись опытами многихъ прежнихъ путешествій. (Dz. P.)

30-го Сентября.

Король назначилъ Капитана флота *Прескотъ*, Правителемъ и Начальникомъ войска въ *Ньюфундландъ*.

— Въ *Екзетерѣ*, торисы дѣлають большія приготовления къ обѣду, который имѣють дать для принятія Графа *Ельдона*.

— Генераль *Адамсъ*, въ слѣдствіе несчастнаго случая, въ *Алліи* лишился жизни; онъ имѣлъ чрезъ плечо охотничье ружье съ перекусившимъ замкомъ, которое выстрѣлило въ то время, когда Графъ пробирался чрезъ заборъ.

— *Morning Chronicle* заключаетъ слѣдующее: *Донъ Педро* до послѣдней минуты сохранилъ характеръ возвышенный и рѣшительный. Въ одномъ разговорѣ со своимъ врачомъ, незадолго предъ его отбытіемъ, онъ спросилъ: имѣеть ли онъ дѣтей? На отвѣтъ лѣкаря, что онъ имѣеть многочисленное семейство, *Донъ Педро* отвѣчалъ: „Прилагай же всѣ старанія прежде всего, чтобы твои дѣти получили хорошее воспитаніе. Какъ умирающій, коего слова заслуживаютъ довѣріе, прошу тебя обратить на оныя вниманіе. Мое и моего брата *Мигуэля* воспитаніе столь было пренебрежено, что мы достигли мужескаго возраста, оставаясь несвѣдущими. Когда происшествія моей жизни облизали меня съ остроумными и опытными людьми, тогда я узналъ мое невѣжество и старался, по возможности, воспользоваться всякимъ случаемъ, для собственнаго усовершенствованія. Но когда послѣ, новыя обстоятельства раскрывали мнѣ всѣ мои недостатки, то я безпрестанно былъ принужденъ стараться о совершенствѣ моего образованія и избѣгать вліянія ложныхъ выраженій. Зрѣлый возрастъ имѣеть свои заботы и обязанности, и человекъ, къ собственному вреду, примѣчаетъ, что уже поздно того желать и о томъ стараться, что можно было удобно приобрести въ юныя лѣта.“ Изъ достовѣрнаго источника мы имѣемъ сей анекдотъ, который весьма согласуется съ характеромъ *Донъ Педро* и показываетъ, какъ много потеряла бы Португалія въ случаѣ его смерти. (A.P.S.Z.)

1-го Октября.

Нидерландскій уполномоченный, Г. *Деделъ*, съ нѣсколькихъ дней выѣхалъ въ *Гагу*; а Посолъ, его племянникъ, отправится туда на будущей недѣлѣ.

— *Morning-Herald* увѣряетъ, что 4,000 Португальскихъ войскъ вступили въ Южную Испанію.

3-го Октября.

Три партіи стараются нынѣ распространить вліяніе свое въ Португаліи: *Мигуэлистовъ*, желающихъ обратнаго возвращенія *Донъ-Мигуэля*; партія Князя *Палмели*, который совершенно подвергъ бы Португалію вліянію Англіи, и партія Генерала *Сальданга*, къ числу которой принадлежать всѣ воспаленные Реформаторы. (Dz. P.)

— 28-го ч. прошедшаго мѣсяца въ *Чигестерѣ*, около 11 часовъ утра, опять чувствуемо было землетрясеніе, которое только устрасило жителей, но никакихъ не причинило бѣдствій.

— Лордъ Канцлеръ вчера выѣхалъ въ *Брейтонъ*. Маркграфъ *Ландсдоунъ* съ своею супругою отправился въ *Брюссель*, откуда потомъ имѣеть онъ намѣреніе посѣтить разныя части твердой земли.

— Во время отсутствія Королевско-Нидерландскаго Посланника, занимается дѣлами сего Государства Генеральный Нидерландскій Консулъ, Г. *Май*.

— Контръ-Адмиралъ *Гамондъ*, 9-го с. м. отправляется къ мѣсту своего назначенія, Начальникомъ Англійскаго флота на моряхъ Южной Америки. (A.P.S.Z.)

— Чрезвычайнымъ путемъ получены здѣсь извѣстія изъ Мадрита отъ 24-го и 25-го ч. н. м. Курьеромъ получено тамъ о кончинѣ *Донъ-Педро*. Сіе печальное приключеніе послѣдовало 22-го п. м. около 12 часовъ въ полудни. Курьеръ поздно вечеромъ оставилъ Лиссабонъ: совершенное спокойствіе тамъ господствовало. Королева приняла бразды Правительства. Новое Министерство подъ начальствомъ Князя *Палмели* устроено съ полнымъ всѣхъ удовольствіемъ. Штаты *Кортесовъ* объявили себя безпрерывными. Министръ Финансовъ, Г. *Сильва-Карвалью*, входитъ въ составъ новаго Министерства. Учреждена Коммиссія, чтобы договариваться о бракосочетаніи царствующей Королевы; Членами сей Коммиссіи назначены: Маркизь *Сальданга* и Гг. И. А. *Магалъесъ*, А. *Баррето-Форресъ-де-Васконселлосъ*, А. *Марціано д'Азеvedo*, А. *Бернардо де-Фусека* —

wey części Afryki, udała się w miesiącu Lipcu w zamierzoną podróż. Na jej czele znajduje się doktor *Smith*, który z największą troskliwością ułożył plan, korzystając z doświadczeń wielu dawniejszych podróży. (Dz. P.)

Dnia 30.

Król Kapitana floty *Prescot*, mianował Rządę i Dowódcą w *Newfoundland*.

— W *Exeter* Torrysonie wielkie robią przygotowanie do obiadu, który mają wydać na przyjęcie Hr. *Eldon*.

— Jenerał *Adams* przez nieszczęśliwy przypadek w *Allii* śmierć znalazł, miał na plecach strzelbę myśliwską z zamkiem perkusyjnym, a ten spuścił, gdy Hrabia przez płot przełaził.

— *Morning Chronicle* zawiera, co następuje: *Don Pedro* do ostatniego momentu zachował charakter wzniosły i determinowany. W rozmowie jedney z medykem swoim, krótko przed swoim zgonem, zapytał: czy ma dzieci? Na odpowiedź lekarza, że liczną ma familią, odpowiedział *Don Pedro*: „Starayże się przede wszystkiem o to, ażeby twe dzieci dobre miały wychowanie. Jako już umierający, którego słowa mają pewne znaczenie, proszę cię na nie dać uwagę. Moje wychowanie i mego brata *Miguela*, tak było zaniedbane, żeśmy, wieku już męskiego doszedłszy, nieumiejętni byli. Gdy mię wypadki życia mego doprowadziły z ludźmi dowcipnemi i doświadczeniami, wtedy poznałem moją niewiedzę, i starałem się, jak tylko można było, każdą okoliczność zdarzoną, na moje udoskonalenie obrócić. Ale gdy później nowe okoliczności odkryły mi moje niedostatki, ciągle zawsze jeszcze byłem przymuszony mieć staranie około niedoskonałości mego ukształcenia i strzedz się wpływu fałszywych wrażeń. Wiek dorywały ma swoje troski i obowiązki, i człęk ze szkodą swoją postrzega, że już za późno tego żądać i starać się, cohy się w młodych latach z łatwością nabyć mogło.“ Z pewnego źródła mamy tę anegdotę; bardzo ona zgadza się z charakterem *Don Pedra*, i pokazuje, jakby wiele Portugalia przez jego śmierć straciła. (A.P.S.Z.)

Dnia 1go Października.

Pełnomocnik Niderlandzki, Pan *Dedel*, wyjechał przed kilku dniami do *Hagi*; a Poseł, synowiec jego, uda się tam w przyszłym tygodniu.

— *Morning-Herald* zapewnia, iż 4,000 woyska Portugalskiego weszło do Południowej Hiszpanii.

Dnia 3.

Trzy stronnictwa usiłują teraz wywrzeć wpływ swój w Portugalii: *Miguelistów*, życzących sobie powrotu *Don Miguela*; stronnictwo Xięcia *Palmelli*, który Portugaliją poddałby zupełnie wpływowi Anglii; i stronnictwo Jenerała *Saldanha*, do którego zwolenników należą wszyscy zagorzali reformiści. (Dz. P.)

— Dnia 28 zeszłego miesiąca w *Chichester* około godziny 11tej przed południem znowu się trzęsienie ziemi uczuć dało, które mieszkalców tylko strachem nabawiło, a żadnych więcej nieszczęść nie zrządziło.

— Lord Kanclerz wczora do *Brighton* pojechał. Margrabia *Landsdown* z małżonką swoją udał się do *Bruxelli*, z kąd potem różne części stałego łądu odwiedzić zamysła.

— W nieobecności Królewsko Niderlandzkiego Posła, interesa tego Państwa sprawuje Jeneralny Konsul P. *May*.

— Kontr-Admirał *Hamond* 9go wyjeżdża do miejsca swojego przeznaczenia, dowódcy floty Angielskiej na morzach Południowo-Amerykańskich. (A.P.S.Z.)

— Droga nadzwyczajną przyszły tu wiadomości z Madrytu z 24 i 25 z. m. Gońcem przyszło tam ożgonie *Don Pedra*: smutny ten wypadek nastąpił 22go z. m. około 12tej południowej. Gońiec późno wieczorem z *Lisbony* wyjechał: zupełna była spokojność. Królowa rządu objęła. Nowe ministerium z zupełnem zadowoleniem wszystkich zostało utworzone pod przewodnictwem Xięcia *Palmelli*. Stany *Cortez* ogłosiły się za nieustające. Minister Skarbowy, P. *Silva-Carvalho*, do nowego ministerium należy. Mianowana jest kommissya, złożona z Markiza *Saldanha* i Pp. J. A. *Magalhaes*, A. *Barreto - Ferraz - de-Vasconcellos*, A. *Marciano d'Azevedo*, A. *Bernardo de Fozzeca-Moniz*, M. *Peres d'Azevedo Loureiro*, i F. *Saraiva da Costa-Refoes*, do układania się względem małżeństwa Królowey panującej. Śmierć *Don Pedra*, chociaź niespodzianie przyszła, jednakże wiadomość ta szkodliwego

Монисъ, М. Пересъ д'Азеведо-Лораю, и Ф. Сарейра-да-Коста-Рефосъ. Хотя неожиданно получено извѣстіе о кончинѣ Донъ-Педра, однако сіе свѣдѣніе не имѣло вреднаго вліянія на облигаціи. Впрочемъ, о семъ происшествіи, такъ какъ оно не получено по обыкновенной почтѣ, и въ Мадридѣ официально обнародовано не было, нѣкоторые еще сомнѣваются.

— Въ партикулярномъ письмѣ изъ Лиссабона отъ 21-го с. м. Торрисовская газета *Штандартъ*, между прочимъ пишетъ: „При совершении Королевою клятвеннаго обещанія, Собраніе Кортесовъ являло собою зрѣлище великолѣпное; ему только жизни не доставало; ничто не дѣйствовало на сердце. Перы въ торжественныхъ нарядахъ; Посланники въ богатѣйшихъ шитьяхъ; Дамы въ перьяхъ и алмазами блистающихъ уборахъ, но повсюду холодность. — Въ Келузѣ въ день вступленія Королевы въ царствование произошли безпорядки и не мало людей погибло. Слышны были восклицанія: *Да здравствуетъ Донъ-Мигуэль!* (Кор. Намб.)

4-го Октября.

Извѣстіе, о кончинѣ Донъ Педра отъ 22-го п. м. здѣсь изъ Мадрита полученное, хотя и не подтвердилось; но печальное происшествіе сіе, нѣсколько позже, дѣйствительно совершилось. Курьеръ изъ *Фальмута*, куда прибылъ пароходъ *Африканъ*, оставивъ Лиссабонъ 27-го ч. п. м., привезъ извѣстіе, что Е. И. В. Князь *Браганский* скончался 24-го Сентября въ половинѣ третьяго часа по полудни. Лиссабонъ пользовался спокойствіемъ, но общая печаль не изрѣчимая. Того жъ самаго числа издано чрезвычайное приращеніе къ Придворной Газетѣ, и помѣщено въ немъ постановленіе Королевы о назначеніи новыхъ Министровъ. Князь *Пальмелла* назначенъ Президентомъ Совѣта Министровъ, Князь *Терсейра* Военнымъ Министромъ, Графъ *Виллареаль* Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ, Коимбрскій Епископъ *Франциско-де-Самъ-Луизъ*, Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, Членъ Государственнаго Совѣта *Баррето-Ферразъ* Министромъ Юстиціи, Г. *Лозе да Силва Карвальо* остается Министромъ Финансовъ, Г. *Агостинго Лозе Фрейре*, перемѣщенъ въ Морскій Департаментъ. По причинѣ назначенія Князя *Пальмелли* Президентомъ Совѣта, Членъ Государственнаго Совѣта *Тригозо* назначенъ Вице-Презесомъ Палаты Перовъ. О Марграфѣ *Салданга* не упомянуто. Хотя не все Министерство большею частью составлено изъ Аристократовъ, но такъ какъ Гг. *Силва Карвальо* и *Фрейре*, непременно присутствуютъ въ Кабинетѣ, то нинѣшній составъ Министерства можна полагать соединеннымъ.

— Пишутъ изъ Лиссабона, что самымъ важнѣйшимъ предметомъ, которымъ еще Португальскіе Палаты заняться должны, есть 170,000 ф. ст. займа, предназначеннаго для вспоможенія арендаторовъ, которые по причинѣ безпокойствій и неурожаю, много потеряли, и не въ состояніи платить аренды. (Дз. Р.)

Ф Р А Н Ц И Я.

Парижъ, 1-го Октября.

Письмо изъ Байонны отъ 23-го п. м. извѣщаетъ: „Когда Карлисты 17-го числа появились предъ *Пасажами*, 5 человекъ солдатъ изъ войска Королевы хотѣли искать спасенія на Англійскомъ военномъ бригѣ *ле Риндовъ*, состоящемъ подъ командою Капитана *Лопидеза*, но тотъ не хотѣлъ ихъ принять, если не сложатъ оружія, что и послѣдовало. Помянутый Капитанъ объявилъ Губернатору въ *Ст. Себастьянѣ*, что онъ получилъ отъ своего Правительства повелѣніе, дать знать Испанскимъ властямъ, что цѣль пребыванія его у береговъ есть та только чтобы дать защиты Англичанамъ и ихъ собственности. Военный корабль *Сафо* получилъ повелѣніе, не мѣшаться въ дѣла Королевы и Донъ Карлоса, но только пересматривать всѣ суда, которые у береговъ появляются, и отбирать бы оружіе, когда бы оно на нихъ находилось. Бригъ *Риндовъ* 18 отплылъ въ *Ст. Андеръ*, гдѣ будетъ стоять впредь до дальнѣйшихъ повелѣній Адмирала.“

— Министерскія газеты помѣщаютъ слѣдующую телеграфическую депешу изъ Байонны отъ 29-го числа въ 8½ часовъ вечеромъ: „Вчера войска Королевы вступили въ Алмандесъ. Елизондо, до тѣхъ поръ долженствовалъ получить вспоможеніе. Юнта возвращается въ *Эмшалавъ*. Донъ Карлосъ 27-го числа находился въ *Енгуи*. Еспартеро встрѣтился съ Басками 15 и 16 числа близъ Мунгуя; убилъ много людей и поймалъ священника *Гарай*, который командовалъ осадой города *Бильбао*. 19-го числа *Касторъ* безуспѣшно ударилъ на *Вилларкайо*, зажегъ и то мѣсто. *Ириарте* ударилъ по немъ 20-го числа, убилъ 20 человекъ и отнялъ у него всю добычу, взятую имъ въ

вплыву на пapiеры не оказала. Зреша о томъ wypadku, jako drogą zwyczajną nie oznajmionym, i w Madrycie 25go urzędowie nie ogłoszonym, niektórzy jeszcze powatpiewają.

— Wliście prywatnym z Lisbony pod 21 t. m. torryskowska gazeta *Standard*, pisze między innemi: „Przy wykonaniu przysięgi Królowey, zgromadzenie Korte-zów wspaniały stawiało widok; życia mu tylko niedostawało; nic nie przemawiało do serca. Parowie w uroczystych ubiorach, Posłowie w bogatych haftach, Damy w piórach i dyamentami błyszczących toaletach, ale wszędzie jakaś oziębłość. — W *Queluz*, w dzień instalacyi Królowey zaszły rozruchy, i nie mało ludzi zginęło. Słyszane były okrzyki: *Viva D. Miguel!* (Kor. Ham.)

Dnia 4.

Wiadomość o zgonie Don Pedra dnia 22 z. m. odebrana tu przez Madryt, nie potwierdziła się wprawdzie; atoli smutny ten wypadek, chociaż później, nastąpił rzeczywiście. Goniec z *Falmouth*, dokąd przybył statek parowy *African*, wypłynawszy z Lisbony dnia 27 z. m., przywiózł wiadomość, iż J. C. M. Xiążę *Braganza* zakończył życie dnia 24 Września o godzinie pół do trzeciej po południu. Lisbona używała spokoyności, lecz panował powszechny smutek, niepodobny do opisanja. Tegoż samego dnia wyszedł nadzwyczajny dodatek do gazety *Dworskiej*, i obejmował postanowienie Królowey względem nowego składu ministerium. Xiążę *Palmella* mianowany jest Prezesem Rady Ministrów, Xiążę *Terceira* Ministrem wojny, Hrabia *Villa-Réal* Ministrem spraw zagranicznych, Biskup Koimbryski *Francisco de Sam Luiz*, Ministrem spraw wewnętrznych, Radca Stanu *Barreto Ferraz* Ministrem sprawiedliwości, Pan *Jose da Silva Carvalho* pozostaje na urzędzie Ministra skarbu, Pan *Agostinho Jose Freire* przechodzi do wydziału marynarki. Z powodu wyniesienia Xięcia *Palmelli* na urząd Prezesa Rady, Radca Stanu *Trigozo* został mianowany Vice-Prezesem Izby Parów. O Margrabi *Saldanha* niemasz wzmianki. Nowe ministerium, iubo w składzie swoim jest po większej części arystokratycznym, gdy jednak Panowie *Silva Carvalho* i *Freire* zasiadają ciągle w gabinecie, można je uważać za ministerium koalicyjne.

— Donoszą z Lisbony, że jedynym ważnym przedmiotem, którym się jeszcze Izby Portugalskie zająć mają, est pożyczka 170,000 funt. szter., przeznaczona na wsparcie dzierżawców, którzy skutkiem wojny domowej i złych żniw ucierpieli, i dzierżawy opłacić nie mogą. (Dz. P.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 1 Października.

List z Bayonny pod dniem 23 z. m. wyraża: „Gdy dnia 17 Karoliści pokazali się przed *Passage*, 5 żołnierzy z woyska Królowey, chciało się schronić na Angielski bryg wojenny *le Rindgove*, zostający pod dowództwem Kapitana *Lopideze*, lecz ten wzbraniał się ich przyjąć, jeżeli nie złożą broni, co też nastąpiło. Wspomniany Kapitan oświadczył Gubernatorowi w *San-Sebastian*, iż od Rządu swojego odebrał rozkaz, aby oznajmił władzom hiszpańskim, że celem bytności jego przy brzegach, jest tylko dawanie opieki Anglikom i ich własności. Okręt wojenny *Sapho* otrzymał rozkaz, aby się nie mieszał w sprawę Królowey i Don *Carlota*, lecz tylko, aby wszystkie okręty, pokazujące się przy brzegu, rewidował, i zabierał broń, jakaby się na nich znajdowała. Bryg *Rindgove* popłynął dnia 18 do *Santander*, gdzie zostawać będzie do dalszych rozkazów Admirala.“

— Gazety Ministeryalne zawierają następującą telegraficzną depeszę z *Bayonny*, dnia 29 o godzinie 8½ wieczorem. „Wczoraj wkroczyło woysko Królowey do *Almandez*. Elisondo musiał dotąd odsiecz otrzymać. Junta wraca do *Etchalar*. Don *Carlos* znajdował się dnia 27 w *Engui*. Epartero spotkał się z Biskajczykami dnia 15 i 16 h. m. pod *Munguja*; zabił im wielu ludzi i poymał Xiędza *Garay*, który dowodził oblężeniem miasta *Bilbao*. Dnia 19 uderzył *Castor* bezskutecznie na *Villarcayo*, i zapalił to miasto. Iriarte uderzył na niego dnia 20, zabił mu 20 ludzi, i odebrał całą zdobycz, wziętą w *Villarcayo*, między którą znajdowały się wszystkie papiery Junty

Вилларкаю, между которою находились всѣ бумаги Юнты Карлистовъ." (Dz. P.)

4-го Октября.

Третьяго дня Король въ Фонтенебло принималъ Муниципальный Совѣтъ города Мелена, и общалъ съвѣдующаго дня посѣтитъ оный городъ.

— Трагедія *Шатобриана Моисей* принята съ великимъ удовольствіемъ въ Версали.

— Въ наступающій понедѣльникъ ждутъ возвращенія изъ Фонтенебло Короля съ фамиліей.

— Г. *Зеа Бермудесъ*, бывшій Испанскій Министръ, съ нѣкотораго времени находится въ *Пау*.

— Г. *Ліонель Ротшильдъ* проѣхалъ 29-го ч. съ депешами къ нашему Посольству въ Мадридъ, чрезъ Перпиньянъ (A. P. S. Z.)

5-го Октября.

Министерскіе Журналы пространно пишутъ, какъ проводилъ Король 2-е число с. м. въ Фонтенебло. Предъ полуднемъ Король водилъ Членовъ Дипломатическаго Корпуса по дворцовымъ покоемъ. Въ первомъ часу, Королевская фамилія, въ сопровожденіи Графа *Поццо ди Борго*, Барона *Вертера* и его супруги, Маршала *Жерара*, Кнзя *Бутера*, Великаго хранителя Печати и Барона *Дюласа*, прогуливалась въ паркѣ, откуда въ половинѣ шестаго часа возвратилась. Въ 7-мъ часу былъ у Короля обѣдъ на 60 кувертовъ. Во время обѣда Императорско-Россійскій Посланникъ сидѣлъ по правую руку Королевы. Послѣ обѣда играли въ карты, а въ десять часовъ пили у Королевы чай. Въ половинѣ одинадцатаго Король и Королева удалились во внутренніе покои.

— Турецкій Посланникъ при Лондонскомъ Дворѣ *Намикъ Паша*, 2-го ч. с. м. отправился къ мѣсту своего назначенія. Слѣдственно помѣщенное въ Англійскихъ Журналахъ извѣстіе, нѣсколько дней предъ томъ было преждевременное. (D. P.)

— Третьяго дня полудни Король съ фамиліею отправился изъ Фонтенебло въ Меленъ, гдѣ дѣлалъ смотръ тамошней городской гвардіи. Въ половинѣ 7-го возвратился въ Фонтенебло и давалъ обѣденный столъ, къ которому приглашены были Англійскій Посолъ съ супругою своею, Лордъ и Леди *Фуллертонъ*, и многіе другіе знатнѣйшіе Англичане.

— Генераль-Лейтенантъ Графъ *Себастьяни*, слѣдуя въ Неаполь, прибылъ 29-го Сентября въ Марсель.

— *Мониторъ* пишетъ: „По полученной вчера изъ Байонны депеши, въ Пампелону въ непродолжительномъ времени ожидаютъ десять тысячъ человекъ подкрѣпленія, изъ трехъ баталіоновъ и 2 полковъ Королевской гвардіи состоящаго.“

— Испанское Правительство заказало постройку въ Байоннѣ 26 и въ Бордо 14 транспортныхъ судовъ, отъ части бриговъ и отъ части канонирскихъ.

— Журналъ Националь вчерашняго числа конфискованъ и контора его запечатана.

— Изъ Тулона отъ 29-го Сентября пишутъ, что сего числа отплылъ отъ туда Бригъ *Eclipse* съ депешами къ Генеральному Консулу нашему въ *Александрію*. Корабль *Тритонъ* получилъ повелѣніе плыть въ *Левантъ*.

— 29-го Сентября въ Ліонѣ 10 или 12 приставовъ ремесленническихъ варстатовъ арестовано; а 30-го Полиція начала обыскивать множество домовъ. Арестованные *Мютюэлисты* должны быть учредителями новаго рабочнаго журнала, котораго второй номеръ изданъ и откровенно объявилъ себя защитникомъ Мютюэлизма. Подтверждается, кажется, извѣстіе, полученное *Ліонскимъ Вѣстникомъ*, что Общество Мютюэлистовъ, закономъ противу составленія обществъ изданнымъ прекращенное, возобновило дѣйствія свои самовольно и тайно.

— *Constitutionnel* пишетъ, что Гг. *Паскье* и *Деказъ* устранились отъ дѣла, производимаго въ Палатѣ Перовъ, и что оба представили Королю о дарованіи всепрощенія.

6-го Октября.

Вчера въ первомъ часу 45 минутъ по полудни получено изъ Байонны нижеслѣдующее увѣдомленіе: 5-го числа въ 6 часовъ утра.

„Мадридъ, 30-го Сентября.

„Французскій Посолъ при Испанскомъ Дворѣ, къ Министру Иностранныхъ Дѣлъ.

„Палата Прокураторовъ въ сегодняшнемъ засѣданіи, противу заключенія своей Коммиссіи, приняла раздѣленіе долга на activa і passiva, соразмѣрно двумъ третямъ для активовъ и одной трети для пассивовъ.“

— Равно жъ посредствомъ Байоннскаго телеграфа получено изъ Мадрита отъ 30-го Сентября извѣстіе о кончинѣ *Донъ-Педро*, которое сего дня и выставлено на биржѣ. (A. P. S. Z.)

Karolistowskiey." (Dz. Pow.)

Дня 4.

Завечора Король въ *Fontaineblau* przyjmował Radę municypalną miasta *Melun* i obiecał dnia następnego odwiedzić to miasto.

— Tragedya P. Chateaubriand, *Moyżesz*, z wielkim upodobaniem w *Versalu* przyjęta.

— Король з фамиліа въ понеділакъ з *Fontaineblau* на powrót oczekiwany.

— P. *Zeá-Bermudez*, dawniejszy Minister Hiszpański, znajdował się od kilku dni w *Pau*.

— P. *Lionel Rotschild*, z depeszami do Poselstwa naszego w Madrycie, dnia 29 przez *Perpignan* przejeżdżał. (A. P. S. Z.)

Дня 5.

Дзиенники Министерялне описują obszernie sposób, w jakim Król Jmć przepędził dzień 2 b. m. w *Fontaineblau*. Przed południem Monarcha oprowadzał po zamkowych pokojach ciacho dyplomatyczne. O godzinie iszey, rodzina Królewska, w towarzystwie Hrabiego *Pozzo di Borgo*, Barona *Werther* i małżonki jego, Marszałka *Gérard*, Xięcia *Butera*, Wielkiego Pieczętarsza i Barona *Dumas*, przejeżdżała się po zwierzchni, z kąd o godzinie pół do 6-tey wróciła. O godzinie 7mej był u Króla obiad na 60 osób, w czasie którego Ambassador Cesarско-Rossyyski siedział po prawey stronie Królowey. Po stole grano w karty, a o godzinie 10-tey dała Królowa herbatę. O w pół do iszey wrócili Królewstwo. Ichmość do pokojów swoich.

— *Namik* Basza, Ambassador turecki przy Dworze Londyńskim, dopiero dnia 2 b. m. wyjechał ztąd do miejsca przeznaczenia swego. Umieszczona więc przed kilku dniami w gazetach Angielskich wiadomość o przybyciu jego do Londynu, była zawczesną. (Dz. P.)

— Zавечора о południu Król z fамиліа udał się z *Fontaineblau* do *Melun*, gdzie odbył przegląd tameczoney gwardyi narodowej. O pół do siódmej powrócił J. K. M. do *Fontaineblau* i dawał obiad, na który zaproszeni byli: Posel Angielski ze swoją Małżonką, Lord i Lady *Fullerton* i wiele innych znakomitszych Anglików.

— Jenerał-Porucznik Hrabia *Sebastiani*, w podróżы swej do *Neapolu*, dnia 29 Września do *Marsylii* przybył.

— *Monitor* donosi: „Podług depeszy z *Bayonny* wczora otrzymaney, do *Pampelony* wkrótce oczekiwany jest posiłek 10 tysięcy ludzi, ze trzech batalionów i dwóch regimentów gwardyi Królewskiej składający się.“

— Rząd Hiszpański zamówił w *Bayonnie* zbudować 26, i w *Bordo* 14 statków przewozowych, w części brygow, a w części kanonierskich.

— Wczora gazeta *National* w biurze swém skonfiskowaną została.

— Z *Tulonu* pod dniem 29 Września piszą, że dnia tego ztamtąd bryg *Eclipse* do *Alexandryi* z depeszami do Jeneralnego Konsula naszego wypłynął. Okręt liniowy *Triton*, otrzymał rozkaz do wysięcia pod żagle; udaje się on do *Lewantu*.

— Dnia 29 Września w *Lionie* 10ciu lub 12tu przełożonych nad warstataми аresztowano; а 30го Policya wiele domów przeglądać zaczęła. Uwięzieni *Mutueliści* mają być założycielami nowego dziennika robotniczego, którego drugi numer wyszedł i jawnie oświadczył się obrońcą *Mutuelizmu*. Zdaje się więc potwierdzać doniesienie *Gońca Lińskiego*, że towarzystwo *Mutuelistów* działania swoje, prawem przeciwko stowarzyszeniu, przerwane, samowolnie i tajemnie rozpoczęło.

— *Constitutionnel* ma swoją wiadomość, że PP. *Pasquier* i *Décazes* usunęli się od sprawy w Izbie Parów, rozpoczętej, i że oba uczynili Królowi przeżożenie względem udzielenia przebaczenia.

Дня 6.

Wczora z południa o godzinie iszey, minucie 45 otrzymano z *Bayonny* poniższe doniesienie, dnia 5 zrana o godzinie 6-tey tu otrzymane:

„Мадридъ, dnia 30 Września.

„Posel Francuzki przy Dworze Hiszpańskim do Ministra spraw zewnętrnych.

„Izba Prokuradorów na dzisiejszymъ posiedzeniu, przeciwko zdaniu swej Kommissyi, podział długi na activa i passiva, w stosunku dwóch trzecich dla activów, i jednej trzeciej dla passivów, przyjęła.“

— Również przez telegraf Bayoński z *Madrytu* pod dniem 30 Września nadeszła wiadomość о śmierci *Don Pedra*, która dziś na giełdzie przybitą była.

(A. P. S. Z.)

Сего дня прибылъ сюда курьеръ изъ Мадрита; потомъ Испанскій Консулъ тотчасъ поѣхалъ въ Камбо, къ Генералу Минъ, новому Главнокомандующему. Генераль *Каронделетъ*, на котораго по несомнительности напали Карлисты подъ *Vianoa*, и по сей причинѣ удаленный отъ мѣста и преданный военному суду — застрѣлился. (Dz. P.)

Государственный Исторіографъ и издатель здѣшней газеты, Есадъ Ефенди, произведенъ въ Истамболь Кадисси, или Константинопольскаго судьи.

— Относительно состоянія здоровья никакого исправленія не видно; канцеляріи, даже Россійскаго и Австрійскаго Посольствъ, непрерывно заперты.

— Въ столицѣ царствуетъ спокойствіе. Морская лѣза уменьшается. Перевозъ войскъ въ Азію непрерывно продолжается; сіе многимъ дипломатамъ не нравится, но воспрепятствовать не возможно. Ежедневно отправляется въ Скутари нѣсколько кораблей съ разнаго рода военными припасами. Недавно два фрегата отплыли въ Дарданеллы. Они оставались въ извѣстномъ разстояніи отъ канала, что обратило сильное вниманіе Англійскихъ кораблей, стоящихъ на стражѣ. Но кажется, что это не какой либо замысль, а только одна экзерцировка. Нѣсколько дней назадъ Англійскій шонеръ отправился было въ Черное море; но уже возвратился.— Изъ Сиріи нѣтъ почти никакого извѣстія; за всѣмъ тѣмъ полагають, что тамъ спокойствіе еще не водворено. Посланные всѣхъ Великихъ Государствъ по видимому живутъ теперь въ соотношеніяхъ самыхъ дружественныхъ, какъ будто между ними уже никакихъ распрей не имѣлось. Образованіе новой милиціи успѣшно продолжается; по всѣмъ площадямъ столицы войско сіе обучается. Наставники, почти всѣ чужестранцы. Султанъ очень часто присутствуетъ при тѣхъ экзерциціяхъ, и изъявляетъ свое удовольствіе, когда обороты хорошо исполняются.

Императорско-Россійскій Полномочный Посланникъ, Баронъ *Рикманъ*, сегодня распрощался съ Султаномъ. Его Величество въ весьма лестныхъ выраженіяхъ изъявилъ ему свое удовольствіе за его поведеніе въ продолженіе его здѣсь пребыванія, и подарилъ Г. Рикману табакерку брилліантами осыпанную. Сія аудіенція была такого рода отличіемъ, котораго чужестранный Посланникъ рѣдко удостоивается.

Нашъ Вице-Король, сюда возвратившійся, мало внимаетъ правиламъ Магометанской вѣры, и пьетъ вино. Симонистовъ употребляетъ онъ къ произведенію разныхъ живописныхъ и скульпторныхъ работъ. Впрочемъ тутъ находятся многіе ученики Симонистовъ, живописцы, лекары, рисовщики и скульпторы. Работами, которыхъ дѣлю есть споспѣшествованіе, Нилу наводненіемъ занимать болѣе пространства края, управляетъ Г. *Линанз*, ученикъ Парижской Политехнической Школы, которому въ помощь назначены Начальникъ Симонистовъ отецъ *Инфантинз* и Г. *Ламберз*. Къ тѣмъ работамъ въ окрестностяхъ *Розетъ* употреблено 7,000, а въ окрестностяхъ *Даміеты* 5,000 человѣкъ. Сіе предпріятіе кончится въ 4 года.—Изданіе Египетскаго Монитера прекратилось. (D. P.)

Dziś przybył tu goniec z Madrytu; po czém Konsul hiszpański udał się natychmiast do Cambo, do Jenerała Miny, nowego Naczelnego Wodza. Jenerał *Carondelet*, który przez niedopilnowanie się został pod *Viana* przez Karolistów napadnięty, a z tey przyczyny został urzędu swego pozbawiony i przed Sąd wojenny stawiony, — zastrzelił się. (Dz. Pow.)

Dziejopis Państwa i Redaktor gazety tureckiej, Esad Effendi, wyniesiony został do godności Istambol Kadissi, czyli Sędziego Stambułu.

— W stanie zdrowia nie widać żadney poprawy; biura publiczne, a nawet poselstw Rossyyskiego i Austryackiego, są ciągle zamknięte.

— W Stolicy panuje spokojność. Morowe powie-
trze zmniejsza się. Przewiezienie wojska do Azji
trwa ciągle, co się wielu dyplomatom nie podoba, ale
czemu przeszkodzić nie można. Codziennie odpływa
do Skutari kilka okrętów z różnego rodzaju zapasami
wojennymi. Nie dawno odpłynęły dwie fregaty do Dar-
danellów. Miały zostawać w pewney odległości od
Kanału, co bardzo zwróciło uwagę Angielskich okrę-
tów na straży stojących. Lecz zdaje się, że to nie ma
żadnego znaczenia, i jest tylko ćwiczeniem. Angielski
szoner udał się był przed kilką dniami na Czarne-Mo-
rze; ale już powrócił. — Z Syrii nie masz prawie ża-
dnej wiadomości; wszelako jest mniemanie, że tam
spokojność jeszcze nie przywrócona. Ambassadorowie
wszystkich wielkich Mocarstw żyją teraz na pozór w
stosunkach napyrzyjaźniejszych, jak gdyby nie zacho-
dziło już między niemi żadne nieporozumienie. Orga-
nizacya nowej milicyi postępuje szybkim krokiem; na
wszystkich placach Stolicy mustruje się to wojsko.
Za instruktorów służą prawie sami obcy woyskowi.
Sułtan bywa nader często obecny tym ćwiczeniom, i
okazuje swe zadowolenie, kiedy obroty należycie zo-
stają wykonywane.

CESARSKO-Rossyyski Pełnomocnik, Baron Rückmann, miał dzisiaj pożegnalne posłuchanie u Sułtana. Jego Sułtańska Mość wyraził mu w nader pochlebnych wyrazach zadowolenie swe z postępowania jego przez czas pełnomocnictwa i udarował Pana Rückmann'a tabakierą, brylantami wysadzaną. Posłuchanie to, jest wyszczególnieniem, które rzadko bywa udziałem obcego Pełnomocnika. (Dz. Pow.)

Wice-Król nasz, który tu wrócił, mało zważa na przepisy religii Mahometańskiej, pijąc wino. St. Simonistów używa do wykonywania rozmaitych robót malarskich i rzeźbiarskich. Wreszcie znajduje się tu mnóstwo uczniów St. Simonistów, malarzy, rysowników i rzeźbiarzy. Robotami, mającemi na celu, aby Nil wylewem swoim zajmował większą przestrzeń kraju, kieruje Pan *Linan*, uczeń szkoły politechnicznej paryzkiej, któremu przydano oycę *Enfentin*, naczelnika St. Simonistów i Pana *Lambert*. Do tych robót użyto w okolicach *Rosetty* 7,000, a w okolicach *Damietty* 5,000 ludzi. Dzieło to ma być w 4ch latach ukończone. — Monitor Egipski przestał wychodzić.

(Dz. Pow.)

И т а л і я.

Римъ, 10-го Сентября.

Извѣстія изъ провинцій столь же печальны, какъ и изъ Сѣверной Италіи. Градь, бури и проливные дожди причинили неисчислимый вредъ; особенно пострадали окрестности Перузы.

Лукка, 15-го Сентября.

Въ здѣшней газетѣ напечатано: „Въ прошедшую ночь, въ 2 часа, проѣхалъ чрезъ нашъ городъ Инфантъ Донъ Мигуэль Браганскій, на возвратномъ пути изъ Рима въ Геную.“

Миланъ, 19-го Сентября.

Вчера прибыла сюда изъ Генуи вдовствующая Королева обѣихъ Сицилій, подъ именемъ Графини Амальфи.

— Въ Ловере, въ Пергамской провинціи, произошли на дняхъ нѣкоторые безпорядки; тамошніе коренные жители не могутъ поладить съ новыми поселенцами, и сія распря, существующая уже нѣсколько вѣковъ, недавно возобновилась. Надѣялись однако же, что чрезъ посредничество Начальства она будетъ прекращена во-время. И дѣйствительно, по послѣднимъ извѣстіямъ, спокойствіе восстановлено. — Испорченные бурями дороги въ Ломбардіи и мостъ чрезъ Адду исправлены, и путешественники уже могутъ проѣзжать по оному безъ всякой опасности.

(Сиб. В.)

П о р т у г а л і я.

Лиссабонъ, 21-го Сентября.

Донъ-Педро, бывъ утвержденъ Государственными Штатами въ достоинствѣ Регента, вскорѣ потомъ пожаловалъ 24 новыхъ Перовъ. (D. P.)

А м е р и к а.

Буеносъ Айросъ, 13-го Юля.

Бригадный Генералъ Жуанъ Мануель де Розасъ Палатою Депутатовъ назначенъ Губернаторомъ и Генералъ Капитаномъ провинціи Буеносъ-Айросъ. Два раза отказывался онъ отъ принятія сего достоинства, но Депутаты такъ настаивали, что онъ долженъ принять тотъ чинъ, ибо онъ единственной челоуѣкъ, который можетъ управиться съ нынѣшними обстоятельствами. (Dz. P.)

Г е р м а н і я.

Ашафенбургъ, 4-го Октября.

Въ прошедшую ночь Ея К. В. возвратилась сюда изъ Вирцбурга, съ Ея Королевскимъ Высочествомъ Наслѣднюю Великою Герцогинею Гессенскою.

Гамбургъ, 6-го Октября.

На Англійскомъ пароходѣ прибыли сюда въ минувшую пятницу, Маркизь Дуро, сынъ Герцога Веллингтона и Г. Кингъ, сынъ умершаго перваго Англійскаго Министра.

Мюнхенъ, 2-го Октября.

Его Величество Король, 23-го Сентября, чрезъ Имстъ и Меранъ прибылъ въ Бунъ. Слѣдующаго числа продолжалъ Е. В. дальнѣйшій путь въ Италію. Въ то же самое время, съ Его Величествомъ сѣхались въ Бунъ, возвращающіеся изъ Греціи Гг. Мауреръ и Абель. (A.P.S.Z.)

Б е л ѣ г і я.

Брюссель, 30-го Сентября.

Прибывшій сюда Кавалеръ Аргаизъ, вчера представилъ Министру Иностраннхъ Дѣлъ грамату, уполномочивающую его завѣдывать дѣлами Ея Величества Королевы Испанской при Бельгійскомъ Правительствѣ.

Антверпенъ, 30-го Сентября.

ИИ. КК. ВВ. Король Бельгійскій и Королева, Королева Французская и Принцессы ея дочери, придутъ въ нашъ городъ чрезъ нѣсколько дней. (A.P.S.Z.)

Н и д е р л а н д ы.

Гага, 3-го Октября.

Его Величество Король вчера возвратился изъ Лoo въ здѣшнюю резиденцію.

— Въ большой здѣшней церкви дѣлають уже приготовления къ наступающему 16 и 17 ч. сего мѣсяца музыкальному празднеству. (A.P.S.Z.)

В и л ь н а.

13-го числа прошедшаго Августа мѣсяца, скончалась Предсѣдательница бывшаго Виленскаго Главнаго Суда 2-го Департамента, Елисавета Заверская, жительствовавшая, Минской Губерніи въ Дисенскомъ Уѣздѣ, — послѣ брата, оставшагося отъ сей потери въ грустнѣйшей печали, она послѣдній отростокъ знатной фамиліи Вавржецкихъ. Понесла она съ собою въ гробъ всѣ качества благородной души, врожденной добродѣтели и чувствительнаго сердца, склоннаго къ вспомоществованію нечастныхъ, съ должнымъ къ Богу благоговѣніемъ и со всеобщей скорбію.

Вильна. Типографія А. Марциновскаго. Печаташь дозволяется. Октября 12 дня 1834 года. Цензоръ Л. Боровскій.

В ѣ о с н ѣ.

Рzym, dnia 10 Września.

Wiadomości z prowincyi, są równie smutne, jak i ze Włoch Północnych. Grad, burze i ulewne deszcze, przyczyną były szkód nieobliczonych. Osobliwie ucierpiały okolice Peruzy.

Lucca, 15 Września.

W tutejszej gazecie wydrukowano: „Przeszłej nocy, o godzinie drugiej, przejechał przez miasto nasze Infant Don Miguel Bragancki, powracając z Rzymu do Genui.“

Medyolan, 19 Września.

Wczora przybyła tu z Genui Królowa Sycylijska, wdowa, pod imieniem Hrabiny Amalfi.

— W Lowerze, w Pergamskiej prowincyi, zaszły niejakie zamieszki: pierwotni mieszkańcy tameczni nie mogą zgodzić się z nowymi osadnikami. Niezgoda ta, od kilku już wieków trwająca, ponowiła się niedawno. Miano jednak nadzieję, że za pośrednictwem zwierzchności, będzie rychło uskromiona. I podług ostatnich wiadomości, spokojność została przywrócona. — Poparte burzami drogi w Lombardyi i most na rzece Ad-da są naprawione; podróżni mogą już jechać przez most bez żadney obawy. (G. S. P.)

P o r t u g a l i a.

Lisbona, dnia 21 Września.

Gdy Don Pedro potwierdzonym został przez Stany na dostojność Regenta, wkrótce potem mianował 24ch nowych Parów. (Dz. Pow.)

А м е р ы к а.

Buenos Ayres, dnia 13 Lipca.

Jenerał Brygady Juan Manuel de Rosas, mianowany został przez Izbę Deputowanych Gubernatorem i Jeneralnym Kapitanem prowincyi Buenos-Ayres. Wymówił się on 2 razy od przyjęcia tego dostojenstwa; ale deputowani stali przy tém, iż musi przyjąć urząd powyższy, ponieważ jest jedynym mężem, który wydoła obecnym okolicznościom. (Dz. Pow.)

N и е м ц ы.

Aschafenburg, 4 Października.

Przeszłej nocy N. K. Jeymość z J. K. W. Dziedziczną Wielką Xiężniczką Heską z Wirtzburga tu powróciła.

Hamburg, 6 Października.

Na angielskim statku parowym przybyli tu przeszłego piątku Markiz Dourо, syn Xięcia Wellingtona i P. Canning, syn zmarłego pierwszego Ministra Angielskiego.

Monachium, 2 Października.

Najjaśniejszy Król Jmć dnia 23 Września przez Imst i Meran do Boun przybył. Następnego dnia dalszą podróż do Włoch odbywał. W jednymże czasie z Najjaśniejszym Panem zjechali się w Boun powracający z Grecyi PP. Maurer i Abel. (A.P.S.Z.)

B e l g i a.

Bruxella, dnia 30 Września.

Przybyły tu Kawaler Argais, złożył wczora Ministrowi stosunków zewnętrznych listy, upoważniające go do sprawowania interesów Najjaśniejszej Królowej Jeymości Hiszpańskiej przy Rządzie Belgijskim.

Antwerpia, 30 Września.

NN. PP. Król i Królowa Belgijscy, Królowa Francuzów i Xiężniczki jej córki, za kilka dni do naszego miasta przybędą. (A.P.S.Z.)

N и д е р л а н д ы.

Haga, dnia 3 Października.

N. K. J. wczora z Loo do tutejszej powrócił rezydencyi.

— W wielkim tutejszym kościele robią już przygotowania do nadchodzącego w dniach 16 i 17 tego miesiąca festynu muzycznego. (A.P.S.Z.)

W и л ь н о.

Dnia 13 przeszłego Sierpnia zesła z tego świata ś. p. Elżbieta Zawierska, JW. Prezydentowa b. Wileń. 2go Depar. t. w powiecie Dzisieńskim Gubernii Mińskiej zamieszkała, ostatnia z rodzeństwa Familii znakomitej Wawrzeckich, po pozostałym w smutku dotkliwym z tej straty, jednym tylko Bracie! Przymioty duszy Szlachetney, cnoty przyrodzonej i serca, czulego na wsparcie nieszczęśliwych, poniosła ona z winną Bogu pobożnością i z żalem powszechnym z sobą do grobu.